

Polityka Unii Europejskiej coraz mocniej kładzie nacisk na prowadzenie biznesu z uwzględnieniem aspektów pozafinansowych, szczególnie środowiskowych i społecznych. Podejmowane globalnie działania na rzecz poprawy klimatu, zmniejszania emisji CO₂, zmniejszania zanieczyszczeń i gospodarki obiegu zamkniętego nakładają coraz więcej obowiązków na firmy, w szczególności ich kierownictwa.

Kluczowa rola compliance środowiskowego uwidacznia się coraz bardziej wraz z zaostrzaniem się kar za działania szkodzące środowisku. Mówimy tutaj nie tylko o takich sankcjach jak wstrzymanie działalności firmy i kary finansowe ale także - a może przede wszystkim - dotyczących jej kierownictwa, które wiążą się nie tylko z narażeniem finansowym, lecz także z karą pozbawienia wolności.

To powoduje, że klienci coraz bardziej potrzebują usługi prawnobiznesowej, która pozwoliłaby im zarządzać ryzykiem środowiskowym, na bieżąco kontrolować to ryzyko, a także budować swoją przewagę nad konkurencją w oparciu o etyczny, ekologiczny i społecznie przyjazny wizerunek.

■ **Bezpieczeństwo prawne firmy oparte na wiedzy**

Stojąc przed takimi wyzwaniami, firmy potrzebują usług budujących ich wiedzę w zakresie wymogów prawa ochrony środowiska, aktualnych trendów legislacyjnych i ich wpływu na biznes oraz obowiązki zarządzających.

Oprócz budowania wiedzy i świadomości kierownictwa, firmy coraz częściej decydują się na regularną weryfikację prawną działań podejmowanych przez ich działy wewnętrzne. Takie analizy pozwalają im na bieżąco monitorować ewentualne ryzyko prawne, związane z postępowaniami karnymi lub administracyjnymi, które mogą zostać wszczęte w związku z non compliance.

Ma to miejsce szczególnie w branżach produkcyjnych, m. in. w przemyśle, branży chemicznej, motoryzacyjnej, papierniczej i in., a zatem wszędzie tam, gdzie dla rozpoczęcia i prowadzenia działalności konieczne jest posiadanie szeregu pozwoleń środowiskowych, a także gospodarowanie znacznymi ilościami odpadów. Branża ta w obecnym czasie przechodzi liczne przeobrażenia, wynikające ze zmian systemowych ge-

nerowanych po stronie producentów, jak również zmian zachodzących w systemach gminnych.

Compliance środowiskowy odgrywa także kluczową rolę przy podejmowaniu decyzji inwestycyjnych, wpływa ponadto na wizerunek przedsiębiorcy, m. in. wskazując jak bardzo jest skoncentrowany na ochronie środowiska naturalnego.

■ **Gdy kupujesz nowy biznes**

Analizy w zakresie prawa ochrony środowiska mają mieć także kluczowe znaczenie wtedy, kiedy firma podejmuje decyzję o zakupie nowego biznesu i chce sprawdzić, czy działalność tego biznesu nie jest zagrożona brakiem spełnienia wymogów środowiskowych (brak pozwoleń środowiskowych, nieważność pozwoleń, zbyt wysoka emisja zanieczyszczeń niż ta przewidziana pozwoleniami).

■ **Gdy rozbudowujesz biznes i potrzebujesz finansowania**

Rozbudowa istniejącej fabryki albo inwestycja w nową instalację to także

Compliance środowiskowy- co to jest?

zapewnianie zgodności z przepisami środowiskowymi;

zapewnianie zgodności z trendami rynkowymi dla danej branży (konkurencyjność);

zarządzanie ryzykiem i kontrolowanie ryzyka (odpowiedzialność karna zarządu)

bieżące wsparcie prawne umożliwiające przedsiębiorstwu działanie zgodnie z regulacjami prawnymi

compliance jako forma audytu/sprawdzenia zgodności podejmowanych działań z prawem/trendami

Kiedy compliance jest niezbędny?

Plany inwestycyjne

Kary na horyzoncie

Zwiększanie konkurencyjności

Nowe kierownictwo

moment, kiedy warto przeprowadzić analizę środowiskową przedsięwzięcia. Kluczowym elementem planów inwestycyjnych może okazać się także chęć pozyskania tzw. zielonego finansowania.

Coraz częściej, inwestorzy podejmujący decyzję o nabyciu przedsiębiorstwa albo udziałów w przedsiębiorstwie biorą pod uwagę niefinansowe wartości danego biznesu związane z społecznym i środowiskowym wymiarem prowadzonej działalności. W szczególności analizie poddawany jest stopień dostosowania się spółki do zmieniających się przepisów w zakresie ochrony środowiska, podejmowane działania w obszarze tzw. odpowiedzialnego biznesu i wrażliwość społeczna. Kluczowe okazują się także: poziom świadomości i długoterminowe działania kierownictwa podejmowane w zakresie etyki w biznesie, a także rozwiązania przyjęte w zakresie zarządzania ryzykiem, głównie w obszarze reputacji biznesu i unikania ewentualnych nadużyć. Podejście integrujące czynniki ESG w procesach analitycznych poprzedzających podjęcie decyzji inwestycyjnych staje się coraz powszechniejsze.

Compliance środowiskowy jest zatem traktowany jako kluczowy ele-

ment działań podejmowanych przez kierownictwo dla biznesu prowadzonego zgodnie z zasadami ESG. Ekologiczne formy finansowania jeszcze do niedawna będące produktami niszowymi, obecnie wchodzą do głównego nurtu i stanowią istotne narzędzie dla banków oraz kredytobiorców/emitentów dążących do minimalizowania negatywnego wpływu działalności człowieka na środowisko.

■ Gdy coś się wydarzy

Wykryte zanieczyszczenie gruntu na posiadanych nieruchomościach i konieczność prowadzenia remediacji, przekroczenia w zakresie emisji na instalacjach względem posiadanych pozwoleń, to często wydarzenia, które uzmysła-

wiąją kierownictwu konieczność bieżącego zarządzania ryzykiem w obszarach środowiska. Stają się zapalnikiem dla podejmowanych działań w zakresie compliance.

■ Konsekwencje non compliance

Compliance to metoda zarządzania i kontrolowania ryzyk środowiskowych, pojawiających się w szczególności w obrębie kar administracyjnych i odpowiedzialności karnej, ale także metoda na uniknięcie wstrzymania działalności przez kluczową część biznesu.

Wstrzymanie prowadzonej działalności, wszczęcie postępowań co do wygaszenia posiadanych przez spółkę pozwoleń, czy brak możliwości wystąpienia o nowe pozwolenie środowiskowe mogą uniemożliwić dalsze prowadzenie działalności gospodarczej i narazić biznes na wielomilionowe straty, nie wspominając już o zakazie udziału w postępowaniach przetargowych, czy problemami z finansowaniem kolejnych inwestycji.

Brak odpowiedniego zarządzania ryzykiem środowiskowym może narazić kierownictwo firmy na odpowiedzialność karną, lecz także powodować zakaz możliwości pełnienia funkcji publicznych, czy narazić zarząd na utratę wizerunku dobrego menedżera, w tym również karę pozbawienia wolności.

Compliance środowiskowy pozwala budować bezpieczny rozwój ekologicznego i społecznie odpowiedzialnego biznesu, bez obaw o utratę reputacji, czy nałożenie kar. □

Kary na horyzoncie

- Wysokie kary finansowe z małą możliwością ich zmniejszenia,
- Odpowiedzialność karna członków zarządu,
- Wstrzymanie prowadzonej działalności,
- Wygaszenie posiadanych pozwoleń,
- Brak możliwości wystąpienia o nowe pozwolenie,
- Pozwy o odszkodowanie (szkody w środowisku),
- Zakaz udziału w postępowaniach przetargowych,
- Problemy z finansowaniem przyszłych inwestycji.